

รายงานวิชาการส่วนบุคคล

ผลกระทบของ SMEs และผู้ประกอบการต่างจังหวัดจากการปรับค่าจ้าง 300 บาททั่วประเทศ (2/3)

โดย ดร.ธนิศ ไสรัตน์

รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สายงานเศรษฐกิจโลจิสติกส์

วันที่ 24 กันยายน 2555

การปรับค่าจ้างแบบก้าวกระโดด วันละ 300 บาท ทั่วประเทศ โดยจังหวัดที่ปรับต่ำสุด คือ จังหวัด ชลบุรี วันละ 27 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.8 และจังหวัดที่ปรับสูงสุดคือ จังหวัดพะเยา วันละ 78 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.10 การปรับค่าจ้างครั้งนี้เป็นการปรับครั้งที่ 2 ก่อนหน้านี้ เมื่อ 1 มกราคม 2555 ได้ปรับไปแล้วร้อยละ 39.5 การปรับครั้งนี้ซึ่งจะมีผลในวันที่ 1 มกราคม 2556 เฉลี่ยที่ประมาณร้อยละ 30.5

ผลกระทบจากการที่มีการปรับค่าจ้างทั่วประเทศ ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทั้งเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจไทย จะส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะ SMEs และผู้ประกอบการในต่างจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากศูนย์กลางปริมาณพล กรุงเทพฯ ซึ่งต้องเสียค่าขนส่งที่สูงกว่า ทั้งวัตถุดิบ-วัสดุที่ใช้ในการผลิต-สินค้าสำเร็จรูป ขณะที่ เมื่อต้นทุนค่าจ้างแรงงาน เท่ากับเขตปริมาณพล กรุงเทพฯ ก็จะทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงกว่า ถึงแม้ว่าค่าจ้างที่เท่ากันอาจส่งผลทำให้แรงงานมีการย้ายกลับถิ่นฐานภูมิลำเนาเดิมมากขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นข้อได้เปรียบของ อุตสาหกรรมในต่างจังหวัด แต่ในข้อเท็จจริง การขาดแรงจูงใจของผู้ประกอบการ และความเสียเปรียบด้านต้นทุนการผลิต ก็จะทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในต่างจังหวัดแข่งขันไม่ได้ อีกทั้ง โรงงานที่อยู่ส่วนกลางก็จะมีการปรับค่าจ้างให้สูงขึ้น เพื่อดึงแรงงานกลับเข้าสู่ระบบ กลายเป็นว่าการปรับค่าจ้างให้เท่ากันทั้งประเทศกลับเป็นภาระให้กับผู้ประกอบการในต่างจังหวัดให้มากขึ้น อีกทั้ง นโยบายดังกล่าวจะไม่เป็นการกระจายรายได้ ลดช่องว่างความยากจน และจะกลายเป็นการเพิ่มภาระเงินเพื่อให้กับพื้นที่ในต่างจังหวัด

อย่างไรก็ดี ในระยะสั้นนโยบายดังกล่าว ย่อมได้รับการตอบรับทางบวกจากผู้ใช้งาน แต่หากเป็นในระยะยาวแล้วจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของไทย ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาค่าจ้างของไทย จะอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับว่าต่ำ แต่ราคาขายของสินค้าไทยก็ต่ำตามไปด้วย ซึ่งทำให้เงินเฟ้อของไทยที่ผ่านมา ไม่สูงมาก และระดับราคาสินค้าของไทยก็สามารถแข่งขันได้ดี สะท้อนได้จากตัวเลขการส่งออก และตัวเลข การลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งหากพิจารณาในทางบวก การปรับค่าจ้าง 300 บาททั่วประเทศ จะเป็นการยกระดับรายได้ของผู้ใช้งาน และนำไปสู่การปรับตัวของผู้ประกอบการ ทั้งในเชิงการ ปรับเพิ่มผลิตผลด้านการผลิต (Productivity) การนำเทคโนโลยีและเครื่องจักร และนวัตกรรม รวมถึง ด้านโซ่อุปทานเข้ามาใช้ในสายงานผลิต และหรือการปรับเปลี่ยนโยกย้ายฐานการผลิตไปประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องใช้เวลา มากกว่า 2-3 ปีขึ้นไป แต่ในระดับเฉพาะหน้า ก็ยากยิ่งที่จะทำให้อุตสาหกรรม โดยเฉพาะ SMEs ในต่างจังหวัดจะมีความเสี่ยงจากการที่ไม่สามารถปรับตัวได้ทันจากสภาวะ ต้นทุนสูงขึ้นภายใต้วิกฤตอุปสงค์หรือความต้องการสินค้าที่ลดลง ทำให้ไม่สามารถปรับเพิ่มราคาสินค้าได้ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจะไม่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายใหญ่ เป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ประกอบการ และ ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะได้รับผลกระทบ

จากที่กล่าวถึงข้างต้น สอดคล้องกับแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกสภา อุตสาหกรรมในต่างจังหวัดทั่วประเทศทั้ง 5 ภาค ซึ่งจัดทำโดยสายงานแรงงาน ส.อ.ท. เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2555 ต่อนโยบายอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาททั่วประเทศ พบว่า ผู้ประกอบการในต่างจังหวัดร้อยละ 80 ไม่เห็นด้วยกับมาตรการและได้รับผลกระทบต่อมาตรการดังกล่าว ซึ่งก็สอดคล้องกับแบบสอบถาม ซึ่ง ทางสายงานเศรษฐกิจโลกีสติกส์ ส.อ.ท. ได้ทำไปเมื่อปลายปี 2554 ซึ่งพบว่าผู้ประกอบการได้รับผลกระทบ ประมาณร้อยละ 85 จากแบบสอบถามดังกล่าว ทำให้ทราบถึงผลกระทบต่อผู้ประกอบการในต่างจังหวัด ต่อมาตรการค่าแรง 300 บาท ทั่วประเทศ ดังต่อไปนี้¹

1. ต้นทุนสูงขึ้นและไม่สามารถปรับเพิ่มราคาสินค้าได้
2. ผู้ประกอบการไม่สามารถปรับตัวได้ทัน อาจเป็นผลดีแก่ผู้ใช้งานในระยะสั้น แต่ในระยะยาว สถานประกอบการที่ปรับตัวไม่ได้ต้องปิดกิจการ หรือย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
3. ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก ไม่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตต่างประเทศที่ค่าแรงต่ำกว่าได้
4. ค่าครองชีพสูงประชาชนที่รายได้น้อย-ปานกลาง ได้รับผลกระทบอย่างมาก

¹ ที่มา : ผลสำรวจผู้ประกอบการในต่างจังหวัด ของสายงานแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

5. ค่าครองชีพในแต่ละจังหวัดและพื้นที่ไม่เท่ากัน และจะทำให้ราคาสินค้าและบริการมีการปรับราคาสูงขึ้น
6. แรงงานย้ายกลับภูมิลำเนา ทำให้ขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่
7. เป็นการปรับค่าจ้างแบบก้าวกระโดด ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ได้รับผลกระทบ และทำให้เกิดภาวะอัตราเงินเฟ้อ
8. แรงงานในตลาดยังขาดทักษะและคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร รัฐบาลควรสนับสนุนการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อให้สอดคล้องกับค่าแรงที่เพิ่มขึ้น ควรมีมาตรการรองรับต้นทุนภาคเอกชนที่ปรับตัวสูงขึ้น แต่รายได้ยังเท่าเดิม
9. เพิ่มภาระให้แก่ผู้ประกอบการ ถ้าปรับค่าแรงเท่ากันหมด จะบิดเบือนกลไกตลาดแรงงาน
10. เกิดภาวะขาดแคลนแรงงาน เพราะปราศจากตัวแปรเรื่องอัตราค่าจ้าง และทำให้การสรรหาพนักงานเพื่อเข้าปฏิบัติงานทำได้ยากขึ้น

รายงาน ผลกระทบเศรษฐกิจไทย-วิกฤตเศรษฐกิจอียู ภายใต้การปรับค่าแรง 300 บาททั่วประเทศ
เป็นรายงานวิชาการส่วนบุคคลของ ดร.ธนิต โสรัตน์
ไม่เกี่ยวข้องกับองค์กรใดๆ
สามารถค้นหารายละเอียดด้านวิเคราะห์เศรษฐกิจและโลจิสติกส์ ได้ที่
www.tanitsorat.com